

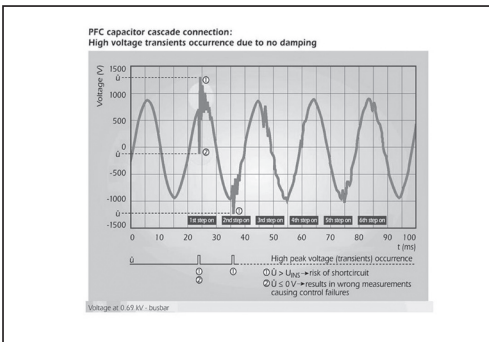
คาปาซิเตอร์ & ฮาร์โมนิกส์

ตอนที่ 19

TRANSIENT

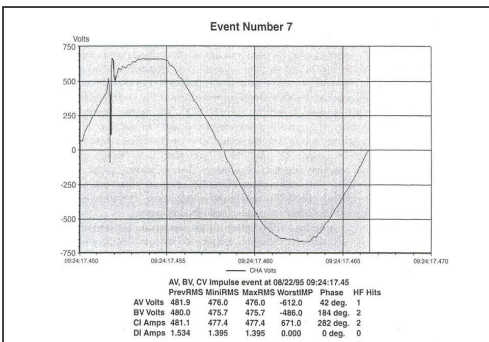
ทรานเซียนต์ หรือสภาวะชั่วคราว เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลันของแรงดันหรือกระแสไฟฟ้าในระบบไฟฟ้ากำลัง ทรานเซียนต์เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ

รูปที่ 1 PFC Capacitor back to back switching voltage waveform

รูปที่ 1 แสดงรูปคลื่นแรงดันชั่วคราว (Transient Voltage) ณ จุดวัดที่หลังหม้อแปลงไฟฟ้า ในขณะที่สับเข้าคาปาซิเตอร์แต่ละสเต็ปขนานกัน

- ① $\hat{u} > U_{ins}$ ในกรณีที่แรงดันชั่วคราวสูงกว่าแรงดันฉนวน มีโอกาสสูงที่จะเกิดการลัดวงจร
- ② $\hat{u} \leq 0 \text{ v}$ ในกรณีที่แรงดันชั่วคราวเท่ากับหรือน้อยกว่าศูนย์ มีผลทำให้ระบบการวัดผิดพลาด เป็นสาเหตุให้ระบบควบคุมทำงานไม่ถูกต้อง

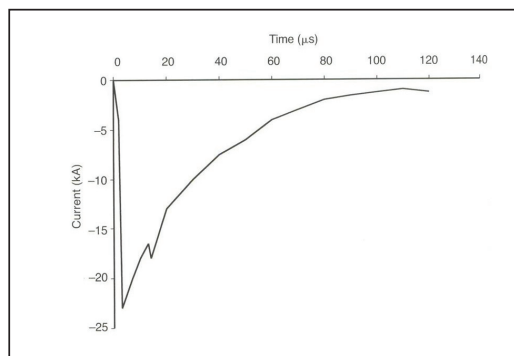

รูปที่ 2 Motor Starting transient voltage waveform

รูปที่ 2 แสดงรูปคลื่นแรงดันชั่วคราว ณ จุดวัดที่หลังหม้อแปลงไฟฟ้า ในขณะที่สับเข้ามอเตอร์ ที่มีคาปาซิเตอร์แพคเกจร์ แก๊สโซลเวอริติดยูที่ขั้วมอเตอร์

กล่าวโดยทั่วไป ทรานเซียนต์แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ Impulsive และ Oscillatory

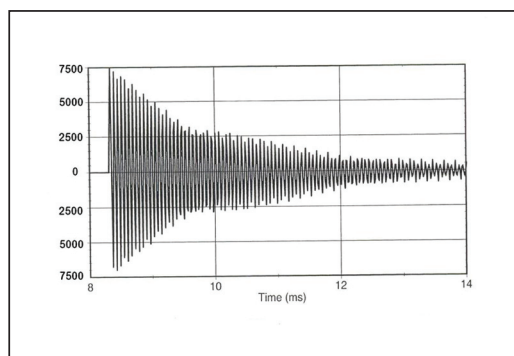

รูปที่ 3 Lightning stroke current impulsive transient

1. สภาวะชั่วคราวแบบฉับพลัน (Impulsive Transient)

สภาวะชั่วคราวแบบฉับพลัน เกิดขึ้นแบบทันทีทันใด ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความถี่กำลัง ในสภาวะปกติของแรงดันและกระแสไฟฟ้า

Impulsive Transient ถูกจำแนกลักษณะพิเศษตามช่วงเวลาพุ่งขึ้นและลดลง ตัวอย่าง เช่น สภาวะชั่วคราวแบบฉับพลัน $1.2 \times 50 \mu s$ 2000 V หมายความว่า เกิดภาวะแรงดันไฟฟ้า สูงขึ้นชั่วคราว สูงสุด 2000 V ภายในเวลา 1.2 μs และลดลงครึ่งหนึ่งของจุดสูงสุดภายใน เวลา 50 μs โดยทั่วไปภาวะเช่นนี้เกิดจากฟ้าผ่า รูปที่ 3 แสดงสภาวะชั่วคราวแบบฉับพลัน ของกระแสไฟฟ้าอันเนื่องมาจากฟ้าผ่า

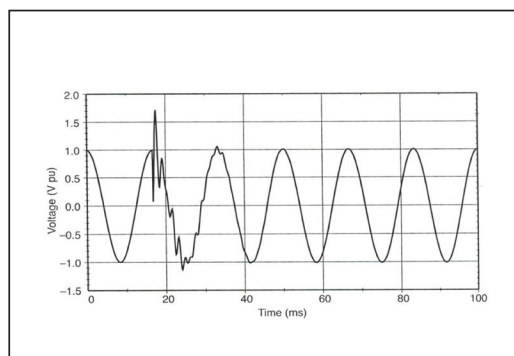

รูปที่ 4 Oscillatory transient current caused by back to back capacitor switching

2. สภาวะชั่วคราวแบบแกว่ง (Oscillatory Transient)

สภาวะชั่วคราวแบบแกว่ง เกิดขึ้นแบบทันทีทันใด ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความถี่กำลัง ในสภาวะปกติของแรงดันและกระแสไฟฟ้า

Oscillatory Transient ประกอบด้วยแรงดันหรือกระแสไฟฟ้า ซึ่งมีค่าเปลี่ยนแปลง สลับซับซ้อนอย่างรวดเร็ว และถูกจำแนกลักษณะพิเศษโดยความถี่ ช่วงเวลา และขนาด การสลับเข้าคาปาซิเตอร์แบบ Back to Back หรือสลับเข้าขนานกัน มีผลทำให้เกิดกระแสแกว่ง ชั่วคราวที่ความถี่หลายสิบลิกิโลเฮิรตซ์ ตามรูปที่ 4

รูปที่ 5 Low frequency oscillatory transient caused by back to back capacitor switching

การสลับเข้าคาปาซิเตอร์แรงสูงในระบบจำหน่าย มีผลทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าแกว่งชั่วคราว ที่ความถี่ระหว่าง 300-900 Hz ขนาดสูงสุดอาจมากถึง 2.0 เฑา แต่โดยทั่วไปจะอยู่ที่ 1.3 ถึง 1.5 เฑา โดยเกิดขึ้นช่วงระยะเวลา 0.5-3 รอบ ขึ้นอยู่กับระบบหน่วยงานกระแสตามที่ได้แสดงไว้ ในรูปที่ 5